

ПРЫСВЕЧАНЫЯ ДНЮ САВЕЦКАЙ АРМІІ І ВАЕННА- МАРСКОГА ФЛОТУ УРАЧЫСТЫ ВЕЧАР

22-га лютага ў актавай зале ўніверсітэта адбыўся ўрачысты вечар, прысвечаны 59-й гадавіне Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту. З дакладам выступіў капітан другога ранга ў запасе начальнік аддзела кадраў універсітэта П. А. Саўіцкі.

Ва ўрачыстым абстаноўцы рэктар універсітэта Б. В. Бокуць уручыў групе супрацоўнікаў ГДУ медалі «Ветэрану Узброеных Сіл СССР».

На гэтым жа вечары былі ўручаны ўзнагароды пераможцам сацыялістычнага спаборніцтва ўніверсітэта за 1976 год. Пераходнага Чырвонага сцяга ўдастоены фізічны факультэт, Эканамічны і механіка-матэ-

матычны факультэты сталі ўладальнікамі пераходных чырвоных вымпелаў. Пераходныя чырвоныя вымпелы ўручаны таксама лепшым агульнаўніверсітэцкім кафедрам універсітэта.

Групе супрацоўнікаў універсітэта — пераможцам сацыялістычнага спаборніцтва — уручаны граматы.

Старшыня камітэта ДТСААФ У. Дзем'яноў уручыў узнагароды камандам і пераможцам у асабістым залку спартакіяды «Здароўе» і спаборніцтваў у гонар 59-й гадавіны Узброеных Сіл СССР.

Для ўдзельнікаў святочнага вечара былі паказаны дакументальныя кінастужкі.

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 6 (245)

Субота, 26 лютага 1977 года.

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кап.

АГУЛЬНАУНІВЕРСІТЭЦКІ ПАРТЫЙНЫ СХОД

Учора ў актавай зале ўніверсітэта адбыўся агульнаўніверсітэцкі адкрыты партыйны сход. На парадку яго дня першым было пытанне «Аб перспектывах развіцця ўніверсітэта ў дзесяцілетніццэ», з дакладам па якому выступіў рэктар універсітэта член-карэспандэнт АН БССР Б. В. Бокуць.

З дакладам «Аб плане мерапрыемстваў універсітэта па дастойнай сустрэчы 60-

годдзя Вялікага Кастрычніка», які быў зацверджаны аднагалосна, выступіў сакратар парткома У. В. Казлоў.

Прафесар Ф. М. Харытановіч выступіў з інфармацыйна-аб'яднаючай камісіяй пры парткоме па кантролю дзейнасці адміністрацыі.

Справаздача аб агульнаўніверсітэцкім партыйным адкрытым сходзе будзе надрукаваная ў наступным нумары нашай газеты.

УШАНАВАННЕ ПАМЯЦІ

Савецкія людзі свята захоўваюць у сваіх сэрцах памяць аб тых, хто цаною свайго жыцця выратаваў іх ад рабуніцтва, захаваў ім шчасце і незалежнасць. Сведчаннем гэтага з'яўляюцца вялікія кветкі, якія заўсёды можна бачыць на магілах загінуўшых воінаў і партызан.

Па традыцыі напярэдадні Дня Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту — 22-га лютага — студэнты нашата ўніверсі-

тэта ўсклалі кветкі на брацкую магілу, якая знаходзіцца ва ўніверсітэцкім парку. На мітыngu, што адбыўся тут, выступілі падпалкоўнік запasu А. Косціцаў з кафедры фізыхавання і старшыня камітэта ДТСААФ У. Дзем'яноў.

На здымку: пасля ўскладання вяноўкі мінутай маўчання ўшанаўваецца памяць загінуўшых воінаў.

Фота А. Карніенкі.

СЦЕЖКАМІ СЛАВЫ

Цэлы тыдзень працягваўся зорны паход, у якім удзельнічалі студэнты ўсіх факультэтаў нашата ўніверсітэта, выканаўшы нарматыў турыста СССР.

Яго ўдзельнікі прайшлі па чатырох маршрутах: Лельчыцы — Мазыр, Калінавічы — Мазыр, Рэчыца — Мазыр, Хойнікі — Мазыр. Для ўсіх іх гэтыя дні надоўга застануцца ў памяці. У кожным населеным пункце студэнцкую моладзь сустракалі як самых маданаў гасцей. Узяўшы старт ад тых месц, дзе пры вызваленні Гомельшчыны прайшлі самыя цяжкія баі, будучы спецыялісты сустракаліся з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны і былімі партызанамі, працаўнікамі калгасаў і саўгасаў, з сельскай інтэлігенцыяй і моладдзю. За дні паходу агітбрыгады паказалі 27 канцэртаў, выкладчыкі і студэнты выступілі з лекцыямі, праявілі шмат цікавых гутарак, арганізавалі спаборніцтвы з вучнямі старэйшых класаў. У высковых жыхароў вялікая цікавасць была прайшла да нашата ўніверсітэта, яго развіцця. Пасляцкі ГДУ з задавальненнем адказвалі на ўсе пытанні.

У студэнцкай механіка-матэматычнага і фізічнага факультэтаў аслабіла глыбокае ўра-

жанне засталася ад наведвання вёскі Гліншча. Хойніцкага раёна, дзе нарадзіўся народны пісьменнік БССР Іван Мележ.

Зорны паход, які сёння быў самым масавым і прайшоў выключна арганізавана, фінішаваў у Мазыры. Тут на цэнтральнай плошчы студэнцкай цэпла сустракалі працоўныя і моладзь горада беларускіх нафтавікоў. Адсюль гаспадары і госці адправіліся да Кургана славы ў мікра-раёны Вабыры, дзе адбыўся многалюдны мітынг, прысвечаны 60-годдзю Вялікага Кастрычніка, 59-й гадавіне Узброеных Сіл СССР і 50-годдзю ДТСААФ. Гасцей цэпла вітаў сакратар Мазырскага гаркома ЛКСМБ Юрый Бясан. На мітыngu выступіла Вольга Сідарэнка, якая рапартавала аб выніках зорнага пахода, выказала цвёрдую ўпэўненасць у тым, што савецкая моладзь будзе заўсёды працягваць слаўную эстафету старэйшых пакаленняў, захоўваць у сэрцах памяць аб тых, хто цаною свайго жыцця забяспечыў для нас шчаслівае сёння.

У нядзелю вечарам удзельнікі зорнага паходу прыбылі ў гарадскі Дом культуры. Тут іх віталі сотні мазырчан. Удзельнікі агітбрыгад груп паходу вы-

ступілі на сцэне з вялікім канцэртам, які прайшоў з вялікім поспехам. Шмат апладысмантаў выпала на долю вакальна-інструментальных ансамбляў «Палессе» з эканамічнага факультэта і «Сонейка» з біяфакультэта. Высокім выканаўчым майстарствам парадвала глядачоў Ігар Прахасься, Наташа Новікава, Дзмітрый Крывалеп, Уладзімір Нічухрын, Ірына Андрыйянава, Наташа Дулак, Ірына Басава, Алена Марчук, Сяргей Кісялёў, Міхал Сорын, Ігар Сільчанка і іншыя ўдзельнікі калектыву мастацкай самадзейнасці.

21 лютага група ўдзельнікаў зорнага паходу была прынята ў Мазырскім гаркоме камсамола, дзе ішла размова аб вялікай карысці асабістых мерапрыемстваў, аб падрыхтоўцы і дастойнай сустрэчы слаўнага юбілею нашатай краіны — 60-годдзя Вялікага Кастрычніка.

З задавальненнем вярталіся з зорнага паходу, прысвечанага значнальным датам у жыцці савецкага народа, студэнты і выкладчыкі ГДУ. У кожнага з іх засталася аб гэтых днях глыбокая ўражанні. Прыемна і адгоतो, што прырэзана ва ўніверсітэт шмат грамад.

Б. ВАЛОДЗІН.

СУСТРЭЧА З ВЕТЭРАНАМІ

У студэнцкай другога курса эканамічнага факультэта напярэдадні свята — 59-й гадавіны Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту адбылася сустрэча з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны, падпалкоўнікамі Аляксеем Мацвеевічам Бондаравым і Ларыёнам Іванавічам Каламаром.

Госці расказалі прысутным аб стварэнні Чырвонай Арміі, аб гераічных гадах барацьбы Савецкай Арміі, усяго савецка-

га народа супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, аб мірных буднях абаронцаў Радзімы, баювай магутнасці нашата арміі, авіяцыі і флоту.

З вялікай увагай выслушалі ўдзельнікі сустрэчы выступленні ветэранаў. Студэнты шчыра падзякавалі ганаровым гасцям за цікавыя расказы, уручылі ім памятнаы падарункі.

Т. ЯФРЭВА, студэнтка групы Т-21.

УЗНАГАРОДЫ ЦК ДТСААФ

За актыўны ўдзел у абаронна-масавай рабоце і ваенна-патрыятычным выхаванню студэнтаў і супрацоўнікаў і ў сувязі з 50-годдзем ДТСААФ СССР прывітанна арганізацыя ДТСААФ нашата ўніверсітэта ўзнагароджана Ганаровай граматай ЦК ДТСААФ.

Старшыня камітэта ДТСААФ універсітэта У. Дзем'яноў узнагароджаны «Ганаровым знакам ЦК ДТСААФ».

ДА ўВАГІ КУРАТАРАЎ!

Паведамляецца прыкладная тэматыка палітычных інфармацый сярод студэнтаў у сакавіку 1977 года.

I. ПЫТАННІ ПАЛІТЫЧНАГА ЖЫЦЦЯ
Перамога Кастрычніка — галоўная падзея XX стагоддзя (з серыі гутарак аб 60-годдзі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі).

Памножным слаўным традыцыям вялікага пачыну (аб падтрыманні працоўнымі рэспублікі ініцыятывы масківоў аб правядзенні 16 красавіка г. г. Усеагульнага камуністычнага суботніка, прысвечанага 107-й гадавіне з дня нараджэння У. І. Леніна і юбілею Вялікага Кастрычніка).

Матэрыялы публікуе газета «Звязда».

Жанчыне-маці, жанчыне-працаўніцы, жанчыне-патрыётцы — усенародная лашана і павага (да Міжнароднага жанчочага дня 8 Сакавіка).

Матэрыялы публікуюць усе газеты.

II. ПЫТАННІ КАМУНІСТЫЧНАГА Выхавання
Культура наводні (з серыі гутарак аб савецкім этыкете).

Матэрыялы публікуе газета «Знамя восты».

Рэвалюцыйныя традыцыі ба-

рацьбы і будаўніцтва (аб выхаванні падрастаючага пакалення на гераічных традыцыях Вялікага Кастрычніка).

Матэрыялы публікуе газета «Чырвоная змена».

III. ПЫТАННІ МІЖНАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ
Свет капіталу: рост беспарадоў, інфляцыі, цэн.

Чылі: зварыны выскал фашысцкай хунты.

Матэрыялы публікуе газета «Звязда».

ва «Веды» БССР, кіраўнікі рэспубліканскіх газет і часопісаў, Дзяржаўнага камітэта Савета Міністраў БССР па тэлебачанню і радыёвяшчанню, загадчыкі і кансультанты па эканамічнай адукацыі Дамоў палітычнай асветы абкомаў партыі, вялікая група прапагандыстаў эканамічных школ і семінараў, школ камуністычнай працы, народных універсітэтаў.

У рабоце канферэнцыі прымаюць удзел загадчык сектара эканамічнай адукацыі аддзела прапаганды ЦК КПС С. Я. Кляшч, намеснік Старшыні Савета Міністраў БССР П. Л. Коханав.

(БЕЛТА).

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, калектывы кафедры навуковага камунізму гораца віноўшчы выкладчыцы кафедры навуковага камунізму СМОЛНУ Аляксандра Пятроўна з паспяхова абаронай дысертацыі на атрыманне вучоной ступені кандыдата філасофскіх наву.

Ларэцінскія жыццё

АБМЕРКАВАЛІ КАМУНІСТЫ

ГІСТОРЫКА-ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

22-га лютага тут адбыўся адкрыты партыйны сход. Камуністы, заслужалі і абмеркавалі даклад намесніка дэкана факультэта дацэнта Д. А. Лявончанкі аб выніках вучэбна-выхавачага працэсу за першы семестр. Як дакладчык, так і выступіўшыя ў спрэчках, голасную увагу засяродзілі на тых пытаннях, вырашэнне якіх дазваляць узняць яшчэ на больш высокі ўзровень падрыхтоўку маладых спецыялістаў, значна палепшыць іх ідэйна-маральнае выхаванне, дастойна сустрэць 60-годдзе Вялікага Кастрычніка.

Па абмеркаванаму пытанню прынята адпаведная пастанова. Сакратар партбюро факультэта прафесар У. В. Анцічанка выступіў з інфармацыяй аб выкананні прымаемых партыйным сходам рашэнняў.

МЕХАНІКА-МАТЭМАТЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Аб мерапрыемствах па паліпашыню ідэйна-падрыхтоўчага выхавання студэнтаў у святле рашэнняў XXV з'езда КПСС ішла размова на адкрытым партыйным сходзе мехмата. З дакладам па гэтым пытанню выступіў прафесар І. Ф. Харламаў. У дакладзе і выступленнях камуністаў канкрэтная таварыства аб тым, што неабходна зрабіць, каб выхоўваць студэнцкую моладзь у духу лепшых традыцый.

На сходзе асабліва падкрэслівалася неабходнасць актывізацыі студэнтаў для паглыблення і якаснага паліпашынення іх ведаў.

Па дакладу дэкана факультэта У. Ф. Філіпцова на сходзе аднагалосна зацверджаны мерапрыемствы мехмата па дастойнай сустрэчы 60-годдзя Вялікага Кастрычніка.

ВЯЛІКІ КАСТРЫЧЫК НА ГОМЕЛЬСЧЫНЕ

У сваіх вядомых Красавіцкіх тэзісах і ў раздзе іншых работ У. І. Ленін растлумачыў стратэгію і тактыку пралетарыята і большавіцкай партыі на новым этапе рэвалюцыі, вызначыў курс партыі на пераход ад рэвалюцыі буржуазна-дэмакратычнай да рэвалюцыі сацыялістычнай. «Своеасоблівае бліжэйшае моманту ў Расіі, — пісаў У. І. Ленін, — заключаецца ў пераходзе ад першага этапу рэвалюцыі, які даў уладу буржуазіі з-за недастатковай свядомасці і арганізаваўнасці пралетарыята, — да другога яе этапу, які павінен даць уладу ў рукі пралетарыята і бяднейшых слаўяў насельніцтва» (У. І. Ленін, ПЗТ, т. 31, с. 114).

Кіруючыся Красавіцкімі тэзісамі У. І. Леніна, большавікі Гомельшчыны шырока разгарнулі агітацыйна-прапагандысцкую работу па выяўленню антынароднай сутнасці Часовага ўрада, згодзіцкай палітыкі меншавікоў, асэрэў і бундаўцаў, за заваяў народных мас на бок рэвалюцыі.

Неабходна адзначыць, што ў тых канкрэтных умовах развіцця рэвалюцыі яшчэ была магчымасць пераходу ўсёй улады ў краіне ў рукі рабочых і бяднейшых сялян без узброенага паўстання. «Зброя, — пісаў У. І. Ленін, — у руках народа, адсутнасць насілля звонку над народам — вось у чым была сутнасць справы. Вось што адкрывала і забеспечвала мірны шлях развіцця наперад усёй рэвалюцыі. Лозунг «пераход усёй улады да Саветаў» быў лозунгам найбліжэйшага кроку, непазрэдна акцыянавага кроку на гэтым шляху развіцця» (У. І. Ленін, ПЗТ, т. 34, с. 11).

20—25 красавіка 1917 г. па ўсёй краіне пракрацілася адкрытая выступленні рэвалюцыйных мас, кіруюмых большавіка.

(Працяг. Пачатак у № 5).

мі, супраць імперыялістычнай палітыкі Часовага ўрада.

Непасрэднай прычынай да выступлення паслужыла заява ўрада саюзным дзяржавам ад 18 красавіка (так зваўся «нота Мілюкова»). «Аб імкненні давесці сусветную вайну да рашучай перамогі і намеры Часовага ўрада цалкам выконваць абавязальствы, прынятыя ў адносінах да нашых саюзнікаў».

У знак пратэсту супраць імперыялістычнай палітыкі Часовага ўрада па закліку ЦК партыі большавікоў працоўныя масы правялі дэманстрацыі і мітынгі пад лозунгам «Далю ўвайн!» «Уся ўлада Саветам!»

24 красавіка адбылося нечарговае пасяджэнне Палескага камітэта, на якім аднадушна была прынята наступная рэзалюцыя: «Нота Часовага ўрада ад 18 красавіка г. г. з выяўральнай паўнатой і яснасцю даказала, што гэты ўрад у сілу сваёй цеснай звязанасці з імтарэсамі імперыялістычна-капіталістычных колаў, не можа шыра і акрэслена весці барацьбу за спыненне бессэнсуйнай братзубойніцкай вайны, якая выклікала імперыялістычнымі рабаўніцкімі імкненнямі таго класа, прадстаўнікамі якога яна з'яўляецца».

Адзіна ўлада, якая адна можа дабца хутэйшага заканчэння гэтай бойні і заключэння міру на аснове адмовы ад анексіі і кантрыбуцыі і свабоднага самавызначэння народаў — гэта Саветы рабочых, салдацкіх, сялянскіх і батрацкіх дэпутатаў, вакол якіх мы заклікаем згуртавацца рэвалюцыйны народ і рэвалюцыйную армію».

Гэты дакумент яшчэ раз пераканаўча сведчыць аб тым, што большавікі Гомельшчыны ў сваёй дзейнасці строга і паслядоўна кіраваліся Красавіцкімі тэзісамі У. І. Леніна.

Гомельскі Савет у той час сваёй меншавіцка-асэрэўскай большасцю выказваў давер'е Часоваму ўраду і спраба-

ваў вяртацца ў жыццё ўсе ўказанні. Аднак па патрабаванню і пад націскам большавікоў Савет акцыянаў цэлы рад мерапрыемстваў у інтарэсах народа. Так, 25 красавіка Савет у асобай пастанове выказаўся супраць «ноты Мілюкова».

У пачатку мая па рашэнню Савета былі рэзкізваныя палад і парк князя Паскевіча, праведзена нармаванне цэн у мануфактурных магазінах горада Гомеля. Савет зацвердзіў закон аб праве водыву рабочым і салдатамі сваіх дэпутатаў, калі яны не апраўдаюць іх давер'я».

Прыняцце гэтага закона з'явілася значным поспехам большавікоў Гомеля і дазволіла ім бесперапынна павялічваць колькасць сваіх прадстаўнікоў у Савецце.

З асобым удзімам было адзначана ў Гомелі першамайскае свята. Асноўная маса рабочых і салдат выйшла на дэманстрацыю з большавіцкімі лозунгамі «Далю ўвайн!», «Уся ўлада Саветам!».

Прайшоўшы ў канцы красавіка 7-я Усерасійская канферэнцыя РСДРП(б), на якой прысутнічаў і дэлегат ад Палескага камітэта, з'явілася новым магутным штуршком у разгортванні рэвалюцыйнай работы большавікоў Гомельшчыны. Кіруючымі яе рашэннямі, Палескі камітэт асабліва ўвагу ўдзяляў заваяў на свой бок большасці ў Саветах.

Ужо к канцу мая 1917 г. большавіцкая фракцыя ў Гомельскім Савецце налічвала 30 чалавек, прычым 3 большавікі былі выбраны ў выканком Савета.

Перад кожным пасяджэннем Савета большавікі вярталіся адкрытыя нарады сваёй фракцыі ў прысутнасці вялікай колькасці рабочых і салдат. Гэта сур'езна садзейнічала павышэнню аўтарытэту і ўзмацненню ўплыву большавікоў у масах.

Выкрываючы кантррэвалю-

цыйны характар Часовага ўрада і згодзіцкую палітыку меншавікоў, асэрэў і бундаўцаў, Палескі камітэт цярдліва і настойліва растлумачваў працоўным масам палітыку Ленінскай большавіцкай партыі.

Частва большавіцкія фракцыі Саветаў Гомельшчыны непасрэдна кіравалі забастоўкамі рабочых. Так, напрыклад, у чэрвені 1917 г. аб'явілі забастоўку рабочыя лесалінійна-фабрычнага завода на ст. Піці Мазырскага павета. Кіравала забастоўкай большавіцкая фракцыя Мазырскага павета, Рабочы завод патрабавалі павышэння заробатнай платы на 40 процантаў, выгналі з завода нежаданах рабочым прадстаўнікоў адміністрацыі і г. д. У рэвалюцыі, прынятай на агульным сходзе рабочых, гаварылася: «Прысідзь Мазырскі Савет рабочых і салдацкіх дэпутатаў, у выпадку закрыцця завода прадпрыемствамі, прыняць меры для пераходу яго ў рукі таварыства».

Забастоўка працягвалася 25 дзён і закончылася амаль поўным задавальненнем патрабаванняў рабочых.

Пад кіраўніцтвам большавікоў у чэрвені — ліпені 1917 г. праходзілі буйныя забастоўкі рабочых у Гомелі, Рэчыцы, Мазыры і Рагачове.

Узмацніўся і сялянскі рух. Большавікі Гомельшчыны бесперапынна актывізавалі і пашыралі сваю работу ў вёсцы. Асабліва буйнымі былі выступленні сялян у Веткаўскай, Целявінскай, Дзятлавіцкай і Сталонскай валасцях Гомельскага павета, у вёсках Міхальскіх і Людзяневічы Мазырскага павета, у Салтанаўцы, Забалотці, Чазарску Рагачоўскага павета, у Дудзіцах, Рудакове, Бабыне і Варатцы Рэчыцкага павета, у вёсцы Шацілкі цяперашняга Светлагорскага раёна і інш.

Э. ЭНЦІН, кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры гісторыі КПСС.

БАГАЦЦ, САБРАННЯЯ Ў ТАМЫ

Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа Акадэміі навук БССР завяршыў работу па стварэнню першага ў гісторыі беларускай лексікаграфіі пяцітомнага тлумачальнага слоўніка сучаснай беларускай літаратурнай мовы. У ім каля 100 тысяч лексічных і фразеалагічных адзінак.

Па сваёму характару выданне з'яўляецца нарматыўным слоўнікам. Граматычныя формы слова, яго сэнсавае і стылістычнае характарыстыкі поўнаасцю адпавядаюць сучаснаму стану літаратурнай мовы. Для ілюстрацыі прыведзены цытаты з мастацкай, публіцыстычнай, навуковай і іншай літаратуры, ёсць аведкі аб паходжанні запазычаных слоў.

У слоўніку даецца сучасная навукова-тэхнічная тэрміналогія, якая атрымала шырокае распаўсюджванне ў навукова-папулярнай літаратуры і першадручным друку. Упершыню і

больш шырока ў параўнанні з іншымі крыніцамі ўключана фразеалогія.

Уступны артыкул знаёміць чытача з лапарэдыкамі слоўніка, растлумачае прыпынкі, якімі кіраваліся аўтары і рэдактары пры вырашэнні тых ці іншых лексічных пытанняў, дае парадкі, як карыстацца выданнем.

Слоўнік будзе выданы на працягу 1977—1981 гадоў гадавымі рэдакцыямі Беларускай Саветскай Энциклапедыі. Першы яго том выйдзе ў гэтым годзе.

(БЕЛТА).

ГЕАЛАГІЧНЫ МУЗЕЙ

У нашым універсітэце на геалагічным факультэце створан незвычайны музей. Ён арганізаван па ініцыятыве выкладчыкаў і студэнтаў факультэта, а таксама маладых спецыялістаў, што скончылі ўніверсітэт, пабывалі ў розных геалагічных аксепедыях.

Кожны раз, вяртаючыся з вучэбных і вытворчых практык, яны прывозілі з сабой рэдка ўзоры мінералаў, якія

ў пачатку захоўваліся ў шафах на факультэце. Потым выкладчыкі і студэнты сістэматызавалі мінералагічныя калекцыі, зманціравалі вітрыны. Яны ўстаноўлены ў спецыяльна адведзеным памяшканні і заложыны сотнямі ўзораў каштоўных мінералаў, руд, горных парод, выкапнёвай фауны.

Удзел у стварэнні геалагічнага музея прымалі многія студэнты факультэта, сярод якіх асабліва вызначыліся С. М. Ганчароў, Н. Д. Гоўзін, А. І. Кліменка, В. І. Пашкевіч, Н. Л. Мохарава, Н. Д. Міхайлаў і іншыя.

НА ФАКУЛЬТЭЦЕ ГРАМАДСКІХ ПРАФЕСІЯ

КАБ БЫЦЬ ВАЯЎНІЧЫМ АТЭІСТАМ

як сацыяльнай з'яве». З невялікага, але змястоўнага даклада слухачы ўсвядомілі, што такое рэлігія, малітвы і абрады. Вельмі добра асвятляліся такія пытанні, які спецыфіка рэлігіёзных адностраваняў рэлігіёзнасці, функцыі рэлігіі ў сацыялістычным грамадстве і беспасцяўнасць яе ідэалагічных канцэпцый.

Сацыяльныя карніні рэлігіі ў нашым грамадстве падарваны. З гэтым згодны ўсе. Аднак лічча рана складваць зброю. Наадварот, дзейнасць атэістаў не толькі не выходзіць з парадку дня, яна павінна быць актывізавана і пастаўлена на больш высокі ўзровень. Выклікана гэта тым, што ў нашай краіне рэлігія захавалася яшчэ як перабытан мінугала. Багасловы спырджаюць, што рэлігіёзнасць перакананае прыроджана.

Але практыка ўсяго нашага жыцця абвярае такое спырджэнне. Рэлігія не можа ўжо з'явіцца таго месца ў жыцці людзей, якое ёй належала ў часы малодасці нашых дзядуляў і прадзедаў. У грамадстве ўсеагульнай роўнасці і шчасці людзей, у грамадстве сацыялізму ў яе няма будучыні. «Стагодзішчы рэлігія была пугам для шырокіх працоўных мас, — таварыла ў свой час Н. К. Круцкая. — Неабходна дапамагчы ім вызваліцца ад гэтых пугаў. Гэта справа, дзеля якой варта папрацаваць».

Менавіта гэтым і займаюцца юнакі і дзівуцаты ў секцыі навуковага атэізму. Нівольна пастаянна яе слухачу не будзе цяжка адказаць на пытанне аб тым, чаму жывуць рэлігіёзна забавоны, у сілу якіх прычыны лічы працягваюць сваё

існаванне і якую шкоду прыносяць чалавеку наогул і грамадству ў цэлым. Яны не толькі слухаюць пераканаўчыя даклады сваёго настаўніка Я. В. Яршова-Мазурава, але пад яго кіраўніцтвам займаюцца вывучэннем бібліі, рыхтуюць даклады, з якімі будуць выступаць перад шырокай аўдыторыяй.

Адным словам, яны заклікаюць не толькі атрымліваць на занятках ў секцыі веда аб рэлігіі і яе сутнасці, але і дапамагчы іншым вызваліцца ад рэлігіёзных перакананняў.

Найбольш актыўным ўдзел нікамі секцыі навуковага атэізму з'яўляюцца студэнты 3-га курса гістарычнага аддзялення Г. Пчарбакова, Л. Вятшкіна, С. Ціцянок, Н. Дрозд. На апошня пасяджэнні Ніна Дрозд прывесла на агульнае абмеркаванне сваіх таварышаў даклад на

тэму «Бытавыя забавоны, іх сацыяльная шкоднасць», у якім на вялікім фактычным матэрыяле ўскрыла сапраўдную сутнасць некаторых забавонаў і прыкмет, рэлігіёзных абрадаў і вярзанія на картах. Даклад атрымваў высокую ацэнку членаў секцыі.

Працуюць над сваімі дакладамі Т. Лапцейкіні, Т. Граблёўская і іншыя слухачы секцыі. Хочацца пажадаць усім пачынаючым лектарам вялікіх поспехаў у прапагандысцкай рабоце, каб кожныя іх слова заўсёды даходзіла да тых, каму яно прызначана.

Дзверы секцыі ШМЛ заўсёды раскрыты для ўсіх жадаючых. Тут кожнаму знойдзецца справа па густу, таму што акрамя атэістычнай працуюць яшчэ секцыя грамадска-палітычнай, міжнародных зносін, марксісцка-ленінскай этыкі і эстэтыкі.

А. ЗАКРЭЎСКАЯ, студэнтка 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ЛІТАРАТУРНАЯ старонка

Анна ТИХОНОВА

Желтеет талый снег,
ручьи бегут звеня,
Кораблики, галдя,
по ним пускают дети...
Я думаю одно:
«Не позабудь меня,
Не позабудь меня,
единую на свете!»

И в такт моим шагам,
и в такт моим словам —
О, клавиши весны!
— поют по всей планете
Апрельские дожди,
тревожным вторя снам...
«Не позабудь меня,
единую на свете!»

Я снюсь тебе
в твоём завьюженном краю,
Как дымка, как мечта
о невозможном лете...
Возьми же до конца
с собой любовь мою:
Не позабудь меня,
единую на свете!..

Твоё лицо сохранит,
твой голос сохранит,
Пока жива, смогу,
— за это я в ответе.
Как долго от тебя
ко мне по вёснам плыть...
Не позабудь меня,
единую на свете!..

Даль речная, голубая
Холодная, ясна.
Поля крошка золотая
Чуть видна.

Свищут птицы, свищут
птицы

В ивняке.
Это всё мне, всё приснится
Вдалеке.

Это всё покинуть надо
По делам...
Даже дым Отчизны сладок,
Сладок нам...

Нина ПИНЧУК

ПРОЩАНИЕ С ФЕВРАЛЁМ

Вновь мне приснилось,
будно этой ночью
С покатых крыш
по трубам водосточным
К земле спешила талая вода,
И стаи птиц над городом
кипели,
И март не знал, что стал
уже апрелем,
Что с февралём простился
навсегда.

А из тумана, словно
корабли,
Плывут дома, антеннами
качая,
И голуби, напоминая чаек,
Кружат и растворяются
вдали.
И где тот сон, что я уже
не та?
Ведь не напрасно
выпрямлены плечи,
И вновь моя далёкая мечта
Весенним утром мне плывёт
навстречу.

А ветер — будто птицелов:
Затихнет и не вздрогнет
И вдруг охапку воробьёв
Швырнёт тебе под ноги.
Замру и я, как птицелов,
Вот только не сумею
Швырнуть в тебя охапку
слов,
Став хоть на миг смелее.

ЦЕТКА Матруна! А цётка
Матруна! Вам ліст.
Матруна разгнула стом-
леную спину, кинула ў барану
капаніцу і на хаду выцярачы
аб палол рукі, хаця іх можна
было і не выцяраць, — зямля
сухая, сыпкая, аб яе не вельмі
і выпіскаешся, — паволі пайшла
да двара. Галька, паштальёнка,
стаяла не дарма і махала ёй,
нібы пацвярджаючы сказанае,
белым каверткам.

— Ад Міколы, — сказала ёй
Галька. — Як ён там у вас?
— А хто ж яго ведае, мая ты
дзеўка. Даўно не пісаў. Хіба ж
я ведаю, як ён і што з ім.

— Эн у вас вучоны, — нібы з
пашанай, нібы з затонай зай-
драсцю гаварыла Галька. — Я
вось пасля дзесяцігодкі — замуж,
а ён — не дарма то галава —
у Гомель падаўся, у інстытут. А
мы ж з ім на адной парце ся-
дзелі..

— Э-э, дзеўка ты мая, не зай-
драсці чужому, — запярэчыла
ёй Матруна. — У кожнага свая
жыць-драга, свае клопаты.

— Ды я і не зайдрасчу. У
мяне — сям'я, муж любы, —
гаварыла далей Галька.

Гэта «у мяне сям'я» нібы
сцэбанула яе па твары пякучай
лазінай. Матруна ведала, што
недарма сказала Галька пра
сямя. Мікола яе хоць і вучыў-
ся разам з Галькай, але ж галды
на два ці мо на тры старэйшыя
за яе. А як закончыў інстытут,
дык у вёску чамусьці не вярнуў-
ся. Застаўся ў горадзе, пры ін-
стытуце. Яшчэ вышэйшая наву-
кі вывучае. А жаніцца пакуль не
паспее, хаця добра было б, каб
жаніўся. Што ні кажа, а і сам
дагледжаны быў бы і ёй, Матру-
не, на старасці сваёй прымна
было б панячыць унукаў.

— Ну, то я пайду, — перапні-
ла яе думкі Галька.
— Пачакай, мая ты дзеўка.
Прасіць цябе буду: згубіла я
акуляры недзе, дык ты ўжо
ўваж мяне, старой, прачытай Мі-
колаў ліст. Толькі пачакай крыш-
ку, я Ганну паклічу — ёй так
сама будзе шкыва паслухаць.

Матруна зманіла, сказаўшы
Гальцы, нібыта згубіла акуляры.
Акуляры ляжалі ў шафе, там,
дзе яна захоўвала насенне да
вясны. Гальцы яна зманіла дзе-
лі таго, каб тая, пачытаўшы ліст,
яшчэ раз пазазідрасцала яе Мі-
колу. Ён жа калісьці ўхажваў
за Галькай. Ды адварнулася яна
ад хлопца, усё прыгажэйшых
шукала. А па Ганну яна пабег-
ла, каб сумесна парадвацца Мі-
колавым паспехам. З Ганнай яна
сябруе з дзяцінства. І жыцьцё ў

іх падобнае. Хіба што замужам
Ганна пабыла, чаго не было ў яе,
Матруны. У вайну Ганна аўда-
вела, а дзясці ў іх з Іванам не
было. То так і жыве з тых пор
— адна-адзінокая. Замужжа
больш не жадала. Хата Ганны
стаіць насупраць Матрунінай. З
гадамі іх сяброўства перарасло

МАТРУНІНА ШЧАСЦЕ

АПАВЯДАННЕ

Ў роднасць, і цяпер яны, як сё-
стры.

Лучы да Ганны, Матруна на
нейкі момант была сумялася: а
раптам там, у лісце, Мікола не
даўдзіт гасподзь, пра якую-не-
будзь няўдачу. От тды пасмяе-
цца з яе Галька. Але тут жа
Матруна адтанала ад сябе гэту
нядобраю думку.

Неўзабаве ўсе трое сядзелі на
прызбе і Галька чытала ліст.
«Добры дзень, мама і цётка Га-
нна!» — пісаў Мікола. Пасля гэ-
тых слоў Матруна ўзрадвалася:
як добра, што Мікола звярнуўся
не толькі да яе, але і да Ганны.
Ведае, што разам будзем чы-
таць яго ліст. Маладзец, Мікола!
Далей ён запрашаў іх абодва да
сябе ў госці.

Кандыдатам навук стаў. «Ві-
даць, яшчэ большым вучоным»,
— выказала сваё меркаванне
Ганна.

— Ну то і паездзем! Чаму б
ням з табай, Ганна, не паехаць,
што нас трывае? А бульба гэта
не прападзе, якая ўжо вырасце.
Ды ці многа нам яе трэба, —
яшчэ канчаткова не вырашыўшы,
але так, каб дагadzіць Ганне,
сказала Матруна. — Паездзем!

У нядзелю, даверыўшы свае
хатнія справы Ганнінай сваячні-
цы Марыне Дрэблевай, яны вы-
браліся ў дарогу. У вялікім го-
радзе за ўсё жыццё Матруна
была разы са два. Таму Гомель
яе вельмі ўразіў сваім шумам,
многалюддзем, спешкай. Гэта зу-
сім не тое, што іх вёска — невя-
лікая, ціхая.

Калі на аўтавакзале жанчыны
выйшлі з аўтобуса, дык адразу
і не сцямілі, куды ісьці. Міколаў
адрас яны ведалі, але дзе ж ты
знойдзеш тую вуліцу.

Наўзю, яны б яшчэ доўга
блукалі, калі б не той добры ча-
лавец у акульях. Ён у дробя-
нях расказаў ім, як дабрацца да
дома Міколы. На прыпынку яны

ледзьве дачакаліся «пяцёркі».
Матруне ўсё здавалася, што не
прывідае тралейбуса. Аднак ён
неўзабаве прыйшоў, і жанчы-
ны, сабраўшы свае клункі, не
без цяжкасцей упіхнуліся ў тра-
лейбус. Людзей там — што се-
лядоў у боцы, усе маўклівыя
і такія сур'ёзныя, што нават бо-

Запрошаныя на ўрачыстасць
з нагоды абароны Міколам кан-
дыдацкай дысертацыі ўжо прый-
шлі. Аднак за стоў яшчэ не садзі-
ліся. Чкалі нейкага вучонага
таварыша Міколы, якому, як га-
варыў ён сам, быў абавязаны сваёй
кандыдацкай ступенню. Калі
Матруна выйшла ў прырэзні па-
коі, пачуўся звадок. Яна нава-
жылася было адкрыць дзверы,
але яе апярэдзіў Мікола.
— Я сам, мама! Гэта ён, на-
рэшце!
Мікола адкрыў дзверы, і на па-
розе з'явіўся сівы мужчына і поў-
ная, як ў іх вёсцы заўмаг Рабая
Ленка, жанчына.
— Добры дзень, — прывітаўся
мужчына.
Матруне ўго твар здаўся зна-
мым. Яна імгненна сілілася ў-
спомніць гэтага чалавека. І ўспом-
ніла. Ёй раптам стала мляна,
няспердна балюча заклала ў
скронях, і ўжо, асцяджаючы на пад-
логу, яна нечакана ўскрыкнула:
— Пятракл!
Яна па-спраўднума прыйшла
ў сябе толькі за сталом, куды
ўсадзілі яе, калі крыху ачуняла.
Выйлі за Міколавы поспеді, по-
тым яшчэ за штоўсці, але ўжо
пілі інячы. Яна больш не піла.
Матруна ўспомніла той далекі
44-ы. І Пятрака, байца таго ат-
рада, які вызваўся ад немцаў
іх вёску. Яны гулялі ўсяго адзін
вечар. Ён кляўся Матруне, што
пакажаў не з першага позірку,
што пасля вайны вернецца да яе.
Ды так і не вярнуўся. Спачатку
яна спрабавала адшукаць яго, але
потым махнула на ўсё рукой —
сілком яго да сябе не зняцнеш.
Госці выйшлі з-за стала. Муж-
чыны пайшлі на балкон паку-
рыць, жанчыны сабраліся пады-
ліцца навінамі ў сваім кругу. А
яна па-ранейшаму сядзела за ста-
лом і ўспамінала. Матруна на-
ват не заўважыла, як да яе пады-
шоў Пятрак.
— Ты даруй, мне, Матруна, —
нясмела пачаў ён. — Разбіў я
табе жыццё, не даў шчасця...
— Ты памыляешся, Пятрак, —
зусім спакойна, нібы не было ў яе
крыўды і болю, стоенага, захава-
нага болю, запярэчыла яна. — У
мяне сын, і ён — мае шчасце. А
цяпер ідзі, няжога так, ды і на-
вошта варушыць мінулае.
Ён хацеў штосьці сказаць ёй,
але яна адварнулася ад яго і
моўчкі ўзіралася ў акно, нібы
старалася адшукаць на цёмным
вячэрнім небе іх зорку шчасця,
што схавалася ад іх з Пятраком
у далёкім 44-тым...

— За дваіх.
— Што за дваіх? — здзіўіўся
вадзіцель. — Займімі, скажыце,
лепш едзеце бабулі. Нядобра ў
вашым узросце.
— Што ты такое кажаш! —
абурывалася Матруна, і ёй стала
крыўдна за гэтага маладога хлоп-
ца. — З білетамі ж мы?
— Бачу, бабуля, бачу, — эра-
зумеўшы ў чым справа, адказаў
вадзіцель.
— З вёскі едзеце, так?
— Ну так, а ты скуль ведаеш?
— Ведаю. А талон трэба прабі-
ваць вось так, — і ён, заклаўшы
ў кампосер талон, паказаў, як
гэта робіцца. — А зараз давайце
дапамагу вам...
Вадзіцель падхапіў абодва клун-
кі, вынес с тралейбуса і паставіў
іх на лаўку.

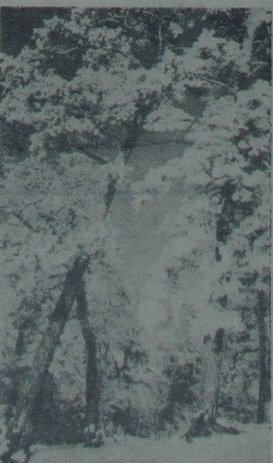
А ШВЕДАУ,
студэнт 2-га курса гісторыка-
філалагічнага факультэта.

Сергей СТЕШЕЦ

РАЗМЫШЛЕНИЕ НАД ОТВЕТНЫМ ПИСЬМОМ

У нас сосульки плачут целый
день,
Бегут ручьи вдоль тротуара.
У нас — весна, фуражка
набекрень...
У вас — мороз и чай из самовара.
Сегодня вновь я ноги замочил —
Я наступал на солнце сапогами.
А там отец, пристроясь у печи,
Роман-газету вслух читает маме.
Они там снова возвращенья ждут,
Они мечтают о невестке, внучке
И в письмах просят: «Сборей, сын,
бороду,
И без неё научишься науке».
Там мама тихо смотрит на меня,
На маленького мальчика с
комоды,
Отец, вздыхая, произносит: «Григ,
Что там у них нелёгкая погода».
У нас сосульки плачут целый
день,
Бегут ручьи вдоль тротуара.
У нас — весна, фуражка
набекрень...
У вас — мороз и чай из самовара.

ЗИМОВЫЯ ПЕЙЗАЖЫ

Лес у лютым.
Фотазьюд А. Карпенкі.

Цэх сатыры і гумару

Анатоль ЭЭКАУ

КРУГІ ў ГАЛАВЕ

А шар зямны ўсё кружыцца
і кружыцца...
...зноў кружыць, кружыць
галаву...
...І закружыць радасным
лістком
сонца заварожанае раніцы...
Бачу круг, на якім планета
закружылася гладышом.

Ну, што за гора за такое!
Ці зразумець — пакуль жыву?
Зусім не дым, а штось другое
Мне вечно кружыць галаву.
І кружыць ўдзень, і кружыць
ўранні,
І ў вечаровы кружыць час.

ЖОНЧЫНЫ ПЕРАДАЧЫ

Мяне высачыла, убачыла,
Можна так яно вое і лепш.
Ты ідзеш да мяне
І сніданак ўскудлачанага,
І сніданак цёплы нясеш.
Ул. ДЗЮБА.
(зборнік «Вуліцы без назваў»).

Не маю часу на абед,
Не маю на вчэрну часу.

...хоць сэрца зноў не раз
вясна закружыць.
...беражыкі на кручамі
кружаць...
І сныжынкай — адной з
мільянаў —
я кружуся над вамі ў шышы...
Віктар ЯРАЦ.
(са зборніка «Уваходзіны»).

Сябры пабеглі на спатканні,
А я шыбую на Парнас.
Шыбую так, аж кроў
у жылах
Гарыць, нібы пляч агонь.
Пакуль зусім не закружыцца,
Мне трэба ўзлезці на яго.

ЖОНЧЫНЫ ПЕРАДАЧЫ

Бо як-ніяк, а я — паэт,
Хай, кажуць, і не класік.
Займеў, ужо вялікі стаг
У абласной газеце.
Пішу пра вёску рэпартаж
У рэдакцыйным кабінце.
Усіх пастухоў я памяну,
Усіх конюхоў адзначу...
А каб я ног не працігнуў —
Нясе мяне жоўца перадачу.

КОНКУРС ПРАДОЎЖАН

Савет маладых вучоных універсітэта паведамляе, што тармін агляду-конкурсу на лепшую навуковую работу сярод маладых вучоных ГДУ прадоўжан да 1 красавіка 1977 года.

Напамінаем палажэнне аб агляду-конкурсе.

Агляд-конкурс на лепшую навуковую работу праводзіцца з мэтай стымулявання навуковых даследаванняў маладых вучоных ГДУ ў галіне важнейшых праблем грамадскіх, гуманітарных і прыродазнаўчых навук, выхавання ў моладзі творчых адносін да працы, павышэння яе ідэйна-палітычнага ўзроўню, выяўлення найбольш здольных і самастойных даследаванняў сярод маладых вучоных, павышэння іх актыўнасці ў рашэнні актуальных праблем грамадскіх, гуманітарных і прыродазнаўчых навук.

Удзельнікамі агляду-конкурсу могуць быць навуковыя супрацоўнікі, выкладчыкі, асістэнты, аспіранты, якія з'яўляюцца аўтарамі апублікаваных у 1976 годзе кніг, брашур, вынаходніцтваў, артыкулаў па праблемах грамадскіх, гуманітарных і прыродазнаўчых навук.

Пераможцы агляду-конкурсу на лепшую навуковую работу сярод маладых вучоных узнагароджваюцца дыпламамі I-й, II-й, III-й ступені з грашовымі прэміямі. Чатыры прэміі ў размеры па 50 руб. за 1-е месца па грамадскіх навукках — адна прэмія, па гуманітарных — адна, па прыродазнаўчых — дзве. Удзельнікі агляду-конкурсу, занятыя 2-е і 3-е месцы, узнароджваюцца дыпламамі.

Работы трэба прадстаўляць у навукова-даследчы аддзел (галоўны корпус, п. 2-29, М. Н. Самусьенка).

САВЕТ МАЛАДЫХ ВУЧОНЫХ ГДУ.

ЗДАРАЛАСЯ І ТАКОЕ

АНТЫПОДЫ

Два вялікія кампазітары Рыхард Вагнер і Роберт Шуман правялі некалькі разоў каля гадзіны. Пасля гэтай сустрэчы Вагнер расказаў:

— Шуман — высакорднейшы чалавек, шкада толькі, што занята маўкліва.

А Шуман заўважыў: — Вагнер не вельмі спадабаўся, але дрэнна, што занята гаваркі.

НЕ ПАТРЭБЕН ТЭЛЕФОН

Галоўны інжынер брытанскіх поштаў і тэлеграфав В. Прэслі быў вельмі адукаваным і ашчадным чалавекам. Пра гэта сведчыць той факт, што ён адным з першых падтрымаў Маркні ў спробах укаранення бездротавых тэлеграфав. Але і ён не пазбегнуў дзіўных пракаіў у сваіх працоўных. Калі ў 1880 годзе яго сыталі, што ён думае аб нядаўнім амерыканскім вынаходстве — тэлефоне, ён пагардліва адказаў: «Ну, не. Гэта амерыканцам патрэбен тэлефон, а нам не. У нас дастаткова хлопчыкаў-пасыльных...»

ПЯРЭЧАННЕ

Неяк на экзамене вядомы польскі географ Э. Ромер, задуманна глядзячы ў акно, спытаў у студэнта:

— Як вы думаеце, пойдзе з гэтай хмары дождж?

Студэнт паглядзеў ў акно і адказаў сцярдзальна.

Цяжка ўздыхнуўшы, Ромер узняў заліковую кніжку і ўпісаў ў графу двойку.

Калі засмучаны студэнт выходзіў на вуліцу, хлынуў працільны дождж. Ён нікуды назад, ускочыў у аўдыторыю і радасна крыкнуў:

— Прафесар, дождж пайшоў!

— Гэта нічога не значыць, — запярэчыў Ромер. — Ён не павінен быў ісці.

У СВЕЦЕ КНІГ

АБ ЧАЛАВЕКУ ЛЕГЕНДЫ

«Быць светлым праменем для іншых, самому выпраменьваць святло — вось вышэйшае ішчасце, якога можна дасягнуць чалавек...» Гэтыя словы «рыцара рэвалюцыі» Ф. Э. Дзюрыцкага далкам адносяцца да Кірылы Пракавіча Арлоўскага — адважнага чэкіста, басстрашнага партызанскага камандзіра, таленавітага кіраўніка перадавога ў рэспубліцы калгаса «Рассвет», які цяпер носіць яго імя.

Аб жыцці гэтага дуоднаго чалавека напісана нямяла. Новай апавесці Ільі Ражкова

«Чалавек з легенды», якая выйшла ў выдавецтве «Мастацкая літаратура», папярэднічалі ўпарта і доўгая работа аўтара ў архівах, сустрэчы з людзьмі, якія добра ведалі К. П. Арлоўскага. І вось у біяграфіі нашага праслаўленага земляка з'яўляюцца раней невядомыя старонкі, паведамляюцца новыя і аб многім яго баявых зыхах. Усё гэта выклікае цікавасць чытача.

БЕЛАРУСЬ МОВАЙ ЛІЧБАУ

Добрым дапаможнікам для агітатараў, прапагандыстаў, лектараў, работнікаў друку

стане статыстычны зборнік «Прамысловасць Беларускай ССР», які выйшаў у выдавецтве «Беларусь».

Шматлікія тэблицы красамоўна расказваюць аб бурным росце нашай індустрыі за гады Саветскай улады.

Цяпер Беларусь займае адно з першых месц сярод іншых саюзных рэспублік па вытворчасці сіласаўборачных камбайнаў, грузавазів аўтамабіляў, матацыклаў, наручных гадзіннікаў, мінеральных угнаенняў і інш.

Маюць цікавасць прыведзеныя ў кнізе параўнальныя даныя аб вытворчасці прамысловых прадукцыі ў асобных краінах.

УДЗЯЧНЫ ВУЧОНАМУ

Імя прафесара Міхаіла Цімафеевіча Бяляўскага шырока вядома ў навуковых колах.

Ён — адзін з буйнейшых савецкіх спецыялістаў па гісторыі XVIII стагоддзя, аўтар шэрагу навуковых прац і манарграфій. Студэнты бачылі яго прозвішча на вокладцы новага падручніка па гісторыі СССР пад рэдакцыяй акадэміка Б. А. Рыбакова. А неўзабаве студэнты гістарычнага аддзялення нашага ўніверсітэта даведзілі, што Міхаіл Цімафеевіч прыязджае ў Гомель, каб чытаць два лекцыйныя курсы і праводзіць спецыяльныя на гісторыка-фі-

лалагічным факультэце.

Міхаіл Цімафеевіч ужо вярнуўся ў Маскву. Але і цяпер мы з удзячнасцю ўспамінаем гадзіны, праведзеныя на лекцыях прафесара Бяляўскага.

З захапленнем паглыблялі мы ў свет яго гістарычных вобразаў. Аб чым бы ні гаварыў Міхаіл Цімафеевіч, перад намі ўзнікала не статычная карціна, а намаляваныя яркімі і дакладнымі гістарычнымі фарбамі палатно падаеі.

Спраўдны гісторык, у маім уяўленні, павінен мець строга навуковы падыход да праблемы ў спадчунні са свайм уласным пунк-

там гледжання, ведаць шмат фактычнага матэрыялу, дакладна аналізаваць факты. Гісторык ні на хвіліну не забывае, што за яго спіноі — шматвекавая слаўная гісторыя Радзімы.

Лекцыі Міхаіла Цімафеевіча як тое зерне, унесенае ў добра зрыўлівую глебу душы, прызначаны выходзіць менавіта сапраўднага гісторыка. Яны маюць вялікае пазнавальнае значэнне. Міхаіл Цімафеевіч карыстаецца дакументамі, якія знойдзены, апрацаваны і ўведзены ў навуку ім самім.

Нам давалося таксама паслухаць выступленне Міхаіла Цімафе-

Адкрыта і шчыра дзеляцца са сваімі педагогамі — сакратаром партбюро факультэта І. Р. Трафімовічам і намеснікам дэкана В. Д. Падасінавым. Студэнты факультэта фізвыхавання.

НА ЗДЫМКУ (злева направа): староста першай групы трэціага курса Ірына БУТОМА, В. Д. ПАДАСІНАЎ, І. Р. ТРАФІМОВІЧ, майстар спорту па веславанню А. КАВАЛЕЎ, майстар спорту па падводнаму плаванню І. МАРОЗАЎ і член зборнай каманды Гомельскай вобласці па ручному мячу Т. ШАМАНКОВА.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

З 1 па 5 сакавіка 1977 года ва ўніверсітэце будзе праходзіць V навуковая канферэнцыя прафесарска-выкладчыцкага саставу і навуковых работнікаў па выніках навукова-даследчых работ за 1976 год. Пленарнае пасяджэнне абудзецца 1 сакавіка 1977 года ў 14 гадзін 30 мінут у акававай зале ўніверсітэта (1 корпус, вуліца Савецкая, 108).

Работа канферэнцыі будзе праходзіць па секцыях: 2 сакавіка — педагогікі і псіхалогіі; 2—3 сакавіка — фізічнага выхавання і спортыўнай медыцыны, «Прыродныя рэсурсы і эканоміка Палесся», 2—4 сакавіка — грамадскіх навук, філалагічных навук, матэматычных навук, фізічных навук, біялагічных навук; 3—4 сакавіка — эканамічных навук, геалага-мінералагічных навук; 4 сакавіка — гістарычных навук, методыкі выкладання фізікі.

Аргкамітэт.

ПРАГЛЯД ЛІТАРАТУРЫ

Кожны месяц фонд бібліятэкі ўніверсітэта папаўняецца новымі кнігамі. Яны выклікаюць вялікую цікавасць як у студэнтаў, так і ў выкладчыкаў ГДУ. Аб гэтым сведчыць значная колькасць наведвальнікаў выставак, праглядаў навінак літаратуры, якія рэгулярна, два разы ў месяц, наладжваюць работнікі бібліятэкі ў вучэбным корпусе № 2.

Нядаўна адбыўся чарговы прагляд новых кніг па разнастайных галінах ведаў. Каля прасек чалавек азнаёміліся з літаратурай па грамадска-палітычных, тэхнічных, прыкладных навукках, з новымі мастацкімі творамі савецкіх аўтараў і інш.

З ЦЫКЛА АБ СЯМ'І

Чарговую лекцыю з цыкла «Псіхалогія і з'яўка сям'і» студэнтам і выкладчыкам нашага ўніверсітэта прагледзілі на гэтым тыдні вучоны з г. Ленінграда, кандыдат філасофскіх навук С. А. Чаркасаў.

У акававай зале ГДУ ён выступіў з лекцыяй на тэму «Псіхалогія каханья».

Спорт

Высокі клас барцоў

У Мінску праведзена першыя ў Беларусі ДССТ «Бурэвеснік» па вольнай барацьбе. На дыванах мераліся сіламі як студэнты, так і выхаванцы ДЮСШ пры спартыўных клубах вышэйшых навуковых устаноў.

У спаборніцтвах юных асілкаў вялікага поспеху дабілася каманда ГДУ (трэнеры А. Тра-

фіменка і А. Хатылёў). У агульным заліку яна заняла другое месца. Чэмпіёнам студэнтскага таварыства рэспублікі стаў у вагавай катэгорыі да 62 кг першакурснік механіка-матэматычнага факультэта Аляксандр Кармазін. Добра выступіў і студэнт геаграфічнага факультэта Сяргей Пінчук (68 кг), які пры вострай канкурэнцыі здолее заняць чацвёртае месца.

Трэнерам і таварышам па камандзе асабіста парадвалі выхаванцы ДЮСШ пры спартклубе ГДУ Аляксандр Цыганкоў і Генадзь Лісун, якія заваявалі вышэйшы ўзнагародны першынства і на барцоўскім дыване паказалі добрае майстарства. Юныя барцы Міхаіл Хадановіч і Уладзімір Скоры сталі трэцімі прызёрамі рэспубліканскіх спаборніцтваў.

Рэдактар Ул. ВАЛОГА.

ЧАМУ МЫ ТАК ГАВОРЫМ ГАЛАВАЦЫПЫ

Гэтым словам называюць абмежаваных, тупых людзей, якія крайне нядабайна, бесталкова выконваюць якую-небудзь справу. Крылатым яно стала дзякуючы М. Я. Салтыкову-Шчадрыну, які ў сваім творы «Гісторыя аднаго горада» глупаўцаў называе галавацапы. Так, пісаў сатырык, гэтыя людзі «празваліся таму, што мелі звычай «цяпаць» галовам аб усё, што б ні сустракалася на шляху. Сябра трапіцца — аб сябра цяпаць; богу маліцца пачнуць — аб падлогу цяпаць».

КАЛІ ГАРА НЕ ІДЗЕ ДА МАГАМЕТА, ТО МАГАМЕТ ІДЗЕ ДА ГАРЫ

Так жартоўна гавораць аб неабохаднасці падпарадкавацца таму, каго мелі падпарадкаваць сабе.

Араб Магамет (570—632 гг.) лічыўся ў мусульман заснавальнікам ісламскай рэлігіі і «прааркам алаха». Існуе легенда, што, жадаючы даказаць сваю незвычайную магутнасць, Магамет загадаў гары наблізіцца да яго. Але гары не зрушылася са свайго месца. Тады Магамет сам пайшоў да яе і сказаў: «Калі гары не хоча ісці да прарока, то прарок павінен ісці да гары».

СТУДЭНТУ—13 ГАДОЎ

Яго завуць Давід Аруцянян. У дзяцінстве ён нічым не адрозніваўся ад сваіх аднагодкаў. Незвычайныя здольнасці хлопчыка праявіліся ў сярэдняй школе, у якой Давід з першага класа пачаў вучыцца «ўдвай хутчэй» за сваіх аднакурснікаў: дзесяцігадоваму праграму па фізіцы і матэматыцы ён засвоіў за пяць гадоў, паспяваю і па іншых прадме-

тах. Цяпер Давід Аруцянян 13 гадоў. Ён вучыцца на факультэце тэхнічнай кібернетыкі Ерэванскага політэхнічнага інстытута. Прафесары не робяць ніякіх сцідак на ўзрост юнага студэнта, але ў той жа час прызнаюць, што «навуковы спрынт» Аруцяняна працягваецца і ў інстытуце.

Узмоцненая трэніроўка памяці і ўдасканаленне лагічна-

га аналізу не перашкаджаюць Давід Аруцянян у дзяцінстве час і агульнаму развіццю: як і належыць у яго ўзросце, Давід захапляецца прыгодніцай літаратурай, музыкай і нават выступае ў студэнтскім тэатры.

Г. САРКІСЯН, кар. АДН.

Ерэван.